

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Dagligvaretilsynet
Porselensveien 32
3920 Porsgrunn

Deres ref

Vår ref

Dato

22/5524-6

22.12.2022

Dagligvaretilsynet - tildelingsbrev for 2023

1. INNLEDNING	1
2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER	2
3. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER	2
4. MÅL	2
5. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2023	3
6. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER	4
7. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET	8
8. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2023	8
VEDLEGG 1: KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN	10
VEDLEGG 2: SPESIFISERING AV FELLES BESTILLINGER I STYRINGSKALENDEREN FOR NFDs STATLIGE VIRKSOMHETER FOR BUDSJETTÅRET 2023	11
VEDLEGG 3: FULLMAKTER FOR 2023	16

1. INNLEDNING

Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 8 S (2022–2023), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Dagligvaretilsynet i 2023.

Tildelingsbrevet fastsetter mål og prioriterte tiltak for Dagligvaretilsynet i 2023. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2023, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Dagligvaretilsynet fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 1. januar 2021.

Departementet tar forbehold om at virksomhetens oppgaver kan endres innenfor gjeldende budsjetttrammer. I slike tilfeller sender departementet et tillegg til tildelingsbrevet.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Avdeling for
konkurransopolitikk og
næringsøkonomi

Saksbehandler
Jens Petter Grini
Pedersen
22 24 64 85

2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030. Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

3. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Dagligvaretilsynet skal håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden, og føre tilsyn med forholdene i bransjen. Dagligvaretilsynet skal legge vekt på hensynet til forbrukerne ved håndheving av loven.

Hovedmålet til Dagligvaretilsynet er en dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk, basert på redelighet, forutberegnelighet og lojalitet. Uredelig atferd og vilkårlighet i kontraktsforhold er egnet til å bidra til ineffektive løsninger i forholdet mellom kjeder og leverandører. Gjennom håndhevingen av lov om god handelsskikk skal tilsynet legge til rette for effektive forhandlinger og kontrakter mellom dagligvareleverandører og -kjeder, for å bidra til mer samfunnsøkonomisk effektive løsninger. Konkurransen mellom dagligvarekjedene skal bidra til at de økonomiske fordelene kjedene oppnår gjennom mer effektive kontrakter med sine leverandører, videreføres til forbrukerne.

Hovedprioriteringen for Dagligvaretilsynet er å drive et effektivt tilsyn for å håndheve loven på en god måte. Virksomheten skal ta utgangspunkt i tilsynets overordnede strategiske plan.

En forutsetning for at tilsynet skal være i stand til å utføre sine oppgaver er at det har nødvendig gjennomslagskraft, troverdighet og tillit. For at tilsynet skal oppfattes som nøytralt, er det viktig at dets aktiviteter setter partene i stand til selv å oppnå effektive forhandlingsløsninger, heller enn å diktere løsningene. Tilsynet skal etablere god kommunikasjon med aktørene i bransjen, og holde høy kvalitet i saksbehandlingen.

4. MÅL

Samfunnsoppdrag

Dagligvaretilsynet skal fremme redelighet, forutberegnelighet og lojalitet i kontraktsforhold mellom næringsdrivende i dagligvarebransjen. Dagligvaretilsynet skal i sitt virke ta særlig hensyn til forbrukernes interesser.

Hovedmål

En dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk.

Delmål

1. Håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden gjennom veiledning og vedtak.
2. Aktører i dagligvarekjeden skal være kjent med lov om god handelsskikk og Dagligvaretilsynets virksomhet.

Delmål 1: Håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden gjennom veiledning og vedtak.

Dagligvaretilsynet skal ha høy faglig kvalitet i sin saksbehandling. Hurtig respons på henvendelser og grundig saksbehandling er sentralt for å skape tillit blant aktørene i bransjen.

Dagligvaretilsynet skal i saksbehandlingen fremme forslag til løsninger og gi veiledning som kan føre til at loven følges og konflikter løses. Dagligvaretilsynet skal så langt mulig utføre sitt oppdrag om å etterse at loven etterlevs uten å ta i bruk sanksjonsmidlene loven gir hjemmel til.

Dersom Dagligvaretilsynet ikke oppnår løsninger gjennom dialog og veiledning, har det myndighet til å gi påbud og forbud innenfor lovens rammer som anses nødvendige for å overholde lovens bestemmelser eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Vedtak etter bestemmelsen kan bl.a. omfatte pålegg om å utlevere informasjon og pålegge konkrete endringer i praksis for å øke etterlevelse av loven.

Delmål 2: Relevante aktører skal være kjent med lov om god handelsskikk og Dagligvaretilsynets virksomhet

Dagligvaretilsynet skal aktivt formidle informasjon om tilsynets formål og virksomhet overfor aktørene i bransjen. For å skape synlighet skal tilsynet blant annet gjennomføre møter med aktørene i bransjen, delta på bransjearrangementer, og være synlig i relevante media. Tilsynets informasjonsarbeid skal være målrettet og ressurseffektivt.

Dagligvaretilsynets synlighet skal bidra til å redusere terskelen for å kontakte tilsynet om mulige brudd på lov om god handelsskikk. Tilsynets synlighet skal også bidra til å skape økt forståelse for lovens innhold, og fungere avskrekkende overfor mulige lovbrudd.

5. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2023

Hovedprioriteringen for Dagligvaretilsynet i 2023 er å videreutvikle sin operative innsats overfor dagligvarebransjen på bakgrunn av de erfaringer og vurderinger som tilsynet har tilegnet seg.

For å innrette aktiviteten mot de markedene hvor det er størst behov for veiledning og informasjonsarbeid, skal tilsynet videreføre arbeidet med å hente inn informasjon. Informasjon kan hentes inn gjennom dialog med aktørene, tips og klager, eller ved bruk av

lovens bestemmelser om opplysningsplikt. Tilsynet skal også ha dialog med aktørene for å etablere tillit og synlighet i markedet. Videre skal tilsynet samarbeide med andre etater i både Norge og utlandet, der det kan bidra til effektiv håndheving.

Dagligvaretilsynet skal gjennomføre kvantitative undersøkelser av samarbeidsklimaet i dagligvarebransjen med hensiktsmessig hyppighet. Undersøkelsene skal bidra til økt innsikt i om forhandlingene mellom næringsdrivende i dagligvarebransjen foregår på en måte som bidrar til redelighet, forutberegnelighet og lojalitet i kontraktsforhold. Undersøkelsene skal tilpasses tilsynets kapasitet og erfaringer fra tilsynets tidligere undersøkelser, og innrettes slik at resultatene kan benyttes inn i etatens strategi og konkrete prioriteringer.

Tilsynet skal formidle undersøkelsens resultater utad på en egnet måte, og bidra til at undersøkelsens resultater blir bearbeidet av relevante aktører, slik at en får identifisert konkrete tiltak for å forbedre det som undersøkelsen har avdekket. Tilsynet skal vurdere tiltak for å analysere relevante segmenter av dagligvarebransjen. På bakgrunn av undersøkelsens resultater og annen informasjonsinnhenting skal tilsynet vurdere tiltak for å bidra til at offentlige reguleringer støtter opp om formålet med lov om god handelsskikk.

Dagligvaretilsynet skal i tillegg bistå departementet i gjennomføringen av undersøkelsene som skal gjøres knyttet til dagligvarekjedenes egne merkevarer, samt ved vurdering av andre relevante tiltak knyttet til verdikjeden for mat og dagligvarer.

6. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

6.1 Lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antall lærlinger i virksomheten skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med flere enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn én lærling. Dagligvaretilsynet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at Dagligvaretilsynet arbeider for å ta imot studenter i praksis, i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere følgende: Antall lærlinger, om virksomheten har vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Dagligvaretilsynet skal også rapportere om arbeidet som er gjennomført for å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsakene til dette og hva virksomheten har gjort for å oppfylle kravene

6.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2023 skal Dagligvaretilsynet arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til

rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Dagligvaretilsynet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om tiltak som ble iverksatt og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i Dagligvaretilsynet der virksomheten benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Dagligvaretilsynet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

6.3 Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Dagligvaretilsynet skal vurdere hvilke muligheter som finnes for å øke bruk av desentralisert arbeid, med hensikt om å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitiske gevinster. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med anledning til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap, der dette er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes. For eksempel hvis desentralisert arbeid medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Virksomhetens ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gires ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Dagligvaretilsynet skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt redegjøres for årsakene til dette. Departementene skal sammenfatte rapportene fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av disse rapportene gi en samlet vurdering av erfaringer med slikt desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

6.4 Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Dagligvaretilsynet:

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetenes strategier.

- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i selskapets strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Dagligvaretilsynet skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning.

Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetsskrav som gjelder for statlige virksomheter. Dagligvaretilsynet har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Dagligvaretilsynet skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2023.

6.5 Mangfold og likestilling

Dagligvaretilsynet har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Dagligvaretilsynet skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Dagligvaretilsynet bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Dagligvaretilsynet. Ledergruppen i Dagligvaretilsynet skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, Dagligvaretilsynet og i forbindelse med rekruttering.

Dagligvaretilsynet skal utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2023 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen

6.6 Tillitsreformen

For å skape et større faglig handlingsrom for førstelinjen i staten og kommunesektoren forventer departementet at Dagligvaretilsynet arbeider aktivt med å sette tillitsreformen på dagsordenen, og at virksomheten vurderer hvilke utviklingsprosesser, konkrete tiltak og utprøving av nye og endrede løsninger og prosesser (piloter) som kan være hensiktsmessige, og iverksetter disse. Prioriterte tiltak er reduserte rapporterings- og dokumentasjonskrav, mindre bruk av aktivitetsstyring, styrket medbestemmelse og bedre mulighet for involvering av ansattes organisasjoner og brukerorganisasjoner, forbedret styring, organisering og samordning, og økt bruk av tillitsbasert ledelse. Departementet legger opp for dialog om disse temaene i løpet av 2023.

6.7 Åpenhet, arkivering og innsyn

Regjeringen har et mål om å føre en politikk for mer åpenhet, med utgangspunkt i arkiv- og offentlighetsloven. Forutsetningen for dette politiske målet er en riktig praktisering av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn. Det forventes at Dagligvaretilsynet iverksetter tiltak som vurderes som nødvendige for å sørge for overholdelse av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn, som tar utgangspunkt i kravene om internkontroll i Reglement for økonomistyring i staten og Arkivverkets veileder for etablering av internkontroll på arkivområdet. Dagligvaretilsynet kan benytte Arkivverkets verktøy for risikovurdering av arkivholdet i en virksomhet, for å kartlegge status og gjennomføre en egevaluering i virksomheten på dette området. Vurderingene, planlagte tiltak og gjennomføringen i 2023 vil bli fulgt opp gjennom styringsdialogen.

6.8 Reisekutt og de nye flyreiseavtalene

I statsbudsjettet 2023 er driftspostene kuttet med 20 prosent av reisebudsjettet sammenlignet med faktiske reisekostnader i 2019. Statens innkjøpscenter i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har også inngått nye flyreiseavtaler, som omfatter 327 ulike strekninger med 629 tilhørende avtaleområder. En viktig forutsetning for å realisere innsparingspotensialet i Dagligvaretilsynet vil være å utnytte de nye flyreiseavtalene i størst mulig grad. I tillegg må Dagligvaretilsynet selv vurdere potensialet for å redusere reiser, for eksempel ved å bruke digitale møter i større grad. Oppfølgingen av reisekutt og flyreiseavtaler i Dagligvaretilsynet vil være et viktig tema i styringsdialogen i løpet av 2023.

6.9 Retningslinjer for lokalisering av statlige virksomheter

Dagligvaretilsynet skal gjøre seg kjent med justerte retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon, som erstatter tidligere retningslinjer fra 2019, fastsatt ved kongelig resolusjon i statsråd 12. august 2022. De nye retningslinjene gjelder fra dette tidspunktet. Praktisering av de nye retningslinjene vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

6.10 Arbeid med sikkerhet og beredskap

Arbeidet med sikkerhet og beredskap skal tilpasses virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet.

Dagligvaretilsynet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten i samsvar med relevante mål i nasjonal strategi for digital sikkerhet og tiltaksplan. Dagligvaretilsynet har ansvar for å forebygge og håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om ev. digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og Russlands angrepskrig mot Ukraina, bes Dagligvaretilsynet om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser.

Dagligvaretilsynet skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

6.11 Risikostyring

Risikostyring skal være en integrert del av den kontinuerlige virksomhetsstyringen.

Virksomheten skal 20. april levere en risikovurdering til departementet av målene satt i tildelingsbrevet for 2023. Vurderingen skal synliggjøre eventuelle avvik og hvilke tiltak virksomheten iverksetter for å rette avvikene, med sikte på økt måloppnåelse i inneværende år. Den skal også inneholde en vurdering og begrunnelse for hvilken restrisiko som aksepteres.

Virksomheten skal senest 20. september levere en oppdatert risikovurdering av målene for året, hvor det dokumenteres hvilken effekt tiltakene har hatt.

7. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET

Nærings- og fiskeridepartementet har det overordnede administrative ansvaret for Dagligvaretilsynet.

Den årlige styringsdialogen vil bestå av følgende faste møter og hoveddokumenter:

- Departementets tildelingsbrev
- Etatsstyringsmøter
- Risikovurdering per 31.3. leveres senest 20.4.
- Risikovurdering og økonomirapport per 31.8. leveres senest 20.9.
- Virksomhetens årsrapport
- Budsjettinnspill
- Departementets referater fra møter med virksomheten
- Rapportering om status og fremdrift for tilsynet

Dagligvaretilsynet plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk eller inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjetttrammer, og brudd på sentrale lover og regler. Etaten skal orientere departementet umiddelbart om saker med mulig medie- eller politisk interesse. En styringskalender med tidspunkt for etatsstyringsmøter og frister, og krav til leveranser følger som vedlegg 1.

8. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2023

8.1 Budsjettvedtak

For Dagligvaretilsynet er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 913.

Utgifter

Kap. 913	Dagligvaretilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	9 900

Dagligvaretilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 2.2.

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 8.2 under.

Bevilgningen på 9,9 mill. kroner skal dekke lønns- og pensjonsutgifter og andre driftsutgifter for Dagligvaretilsynet.

8.2 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Dagligvaretilsynet skal føre regnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

8.3 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapittel 913 stilt til disposisjon for Dagligvaretilsynet.

Med hilsen

Camilla Bretteville Froyn
ekspedisjonssjef

Vibeke Andersen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN

Dagligvaretilsynet plikter å rapportere om de aktiviteter som kommer frem i styringskalenderen under. Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet fremkommer av vedlegg 2.

Måned	Dato	Aktivitet
Januar	Medio januar – medio februar	Avslutning statsregnskap 2022 (jf. eget brev)
	16. januar	Rapportering om status og fremdrift for tilsynet
Februar		Avslutning statsregnskap 2022 (jf. eget brev)
Mars	1. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2023
	15. mars	Årsrapport 2022
	15. mars	Budsjettforslag 2024
April	Ultimo april	Etatsstyringsmøte nr. 1 2023
	19. april	Rapportering om status og fremdrift for tilsynet
	20. april	Rapport om risikovurdering av målene i tildelingsbrevet
Mai		
Juni	Medio juni	Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
August	18. august	Rapportering om status og fremdrift for tilsynet
September	20. september	Risikovurdering og status økonomi per 31. august 2023
		Eventuelle innspill til endringsproposisjonen høstsesjon 2023
Oktober	16. oktober	Rapportering om status og fremdrift for tilsynet
	Okt. – nov	Dialog om tildelingsbrevet for 2024
November	1. november	Ev. innspill til store satsinger 2025
	Primo november	Etatsstyringsmøte nr. 2 2023
Desember	Ultimo desember	Tildelingsbrev for 2024

VEDLEGG 2: SPESIFISERING AV FELLES BESTILLINGER I STYRINGSKALENDEREN FOR NFDs STATLIGE VIRKSOMHETER FOR BUDSJETTÅRET 2023

1. Årsrapportering og regnskap for 2022

1.1. Statsregnskapet for 2022

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2022 meddeles i eget brev fra NFD med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2. Årsrapport for 2022

Frist: 15. mars 2023

Årsrapporten med årsregnskap for 2022 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg til malen, er avtalt i styringsdialogen. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens rapportering om likestilling for 2022, se tabell nr.1 nederst på siden.

Virksomhetene skal rapportere om konsulentbruk i 2022 og utviklingen av konsulentbruk i perioden 2020-2022. Rapporteringen kan omfatte utgiftene som går til kjøp av konsulenttjenester, estimert antall årsverk utført av konsulenttjenester og andelene disse størrelsene utgjør av henholdsvis utført arbeid og lønnskostnader. Rapporteringen bør også skille mellom utgifter som går til kjøp av konsulenttjenester for organisasjonsutvikling og kommunikasjonsrådgivning, dersom dette er mulig.

Årsrapporten skal også inkludere informasjon om antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, sammen med hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene om bruk av lærlinger som ble kommunisert i tildelingsbrevet, må redegjøre for årsakene til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravene.

Årsrapporten med årsregnskap for 2022 oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen.

1.3. Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Etter likestillingsloven § 1 a, diskrimineringsloven § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 er alle statlige arbeidsgivere pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og redegjørelsesplikten). Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden. Aktivitetsplikten innebærer at statlige virksomheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme

likestilling og hindre diskriminering. I tillegg skal virksomhetene redegjøre i årsrapportene for iverksatte og planlagt tiltak.

Nærings- og fiskeridepartementet viser for øvrig til stortingsvedtak av 17. juni 2019 som innebærer en styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent				Deltid pst.		Midl ansatte pst.		Foreldreperm. pst.		Sykefravær pst.	
	År	M	pst.	K	Antall totalt	Kvinners lønn av menns	M	K	M	K	M	K
Totalt i virksomheten	t-1											
	t-2											
Toppledelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1											
	t-2											
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1											
	t-2											
(eks. seniorrådgiver)	t-1											
	t-2											

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2023

2.1. Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- mars 2023 for endring våren 2023
- 20. september 2023 for endringer høsten 2023

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år. RNB i mai og (nysaldering) i november.

Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- En beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2. Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2023

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2023. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp fra statsregnskapet per 31. august 2023.
- Prognose for hele budsjettåret 2023.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer som bør fremmes i høstsesjonen, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

Dersom departementet ser behov for særskilt rapportering, skal dette innarbeides i tildelingsbrev.

3. Budsjettforslag for 2024

3.1. Ordinært budsjettforslag for 2024

Frist: 15. mars 2023

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjetttramme. Videre skal forslaget inneholde :

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2024. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2024. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2024.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2022 (regnskapstall), 2023 (gjeldende budsjett) og 2024 (forslag gitt dagens ramme). I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2. Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2025

4.1. Budsjettinnspill til store satsinger for 2025

Frist: 1. november 2023

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2025-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I Finansdepartementets [føringer for satsingsforslag for budsjettet](#) framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. høyt prioriterte tiltak i Hurdalsplattformen som krever økte bevilgninger for å kunne innfris
2. forslag med sterke bindinger (for eksempel demografiutgifter i kommuner helseforetak)
3. effektiviseringstiltak

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2022 som er publisert [her](#).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2025 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område

- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, utvikling framover dersom det ikke blir gitt tilleggsmidler og hva slags merverdi som vil oppnås gjennom forslaget?
2. Hvilke alternative tiltak er vurdert?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

[DFØ har utarbeidet en veileder](#) om hvordan disse spørsmålene kan besvares. For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en [overordnet gevinstrealiseringsplan](#) der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

VEDLEGG 3: FULLMAKTER FOR 2023

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FINs) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.11.2022. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Dagligvaretilsynet for 2023, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2–2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- Fullmakt til å yte erstatning for skade/tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personalhåndbok, punkt 10.22.
- Nærings- og fiskeridepartementet delegerer fullmakten til å avgjøre dekning av flytteutgifter til/fra utlandet i henhold til Statens personalhåndbok punkt 10.6.4.